

KUNTOUTUMISEN POLUT PSYKOSOSIAALISEN ASUMISPALVELUIDEN ASIAKKAILLA

Tekla Kurkela, Iidasofia Lehtinen & Fanny Tyskas
Käytäntötutkimuksen esittely 13.3.2026

TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

- Käytäntötutkimus on tehty yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen psykososiaalisen kuntoutuksen asumispalveluiden kanssa.
- Asiakasryhmä: yli 18-vuotiaat mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, joilla on pyrkimys päihteettömyyteen.
- Psykososiaalinen kuntoutus on osa sosiaalista kuntoutusta sekä mielenterveys- ja päihdetyötä.
- Palvelut ovat lakisääteisiä.
- Asumispalvelut ovat myös lakisääteisiä palveluita, joita hyvinvointialue järjestää ostopalveluina.
- Tutkimuksessamme keskityimme psykososiaalisen kuntoutuksen asumispalveluiden asiakkaiden palvelupolkuihin sekä niiden tasoihin, jotka olivat yhteydessä asiakkuuksien päättymisvaiheisiin.

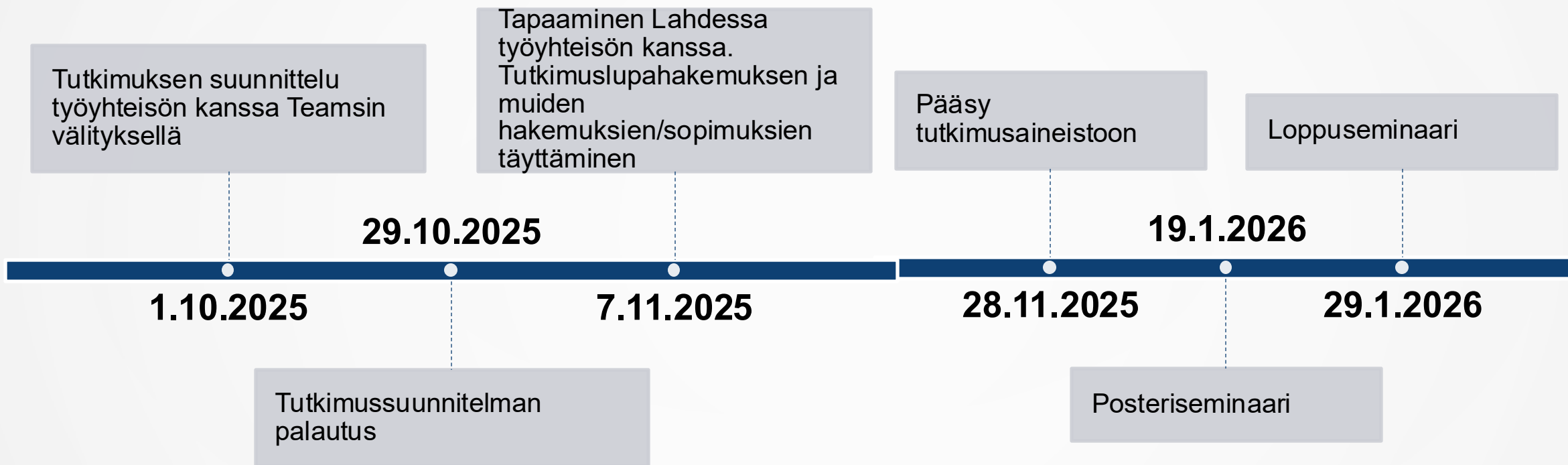

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

- Tutkimuksen tarkoitus oli saada tietoa millaisissa asumispalveluissa asiakkaat ovat olleet ennen palveluiden päättämistä, sekä syitä asiakkuuksien päättymiselle.
- Tutkimuksen tavoite oli tuottaa tietoa hyvinvointialueelle psykososiaalisen kuntoutuksena asumispalveluiden tilasta ja toimivuudesta, ja sen myötä myös tuoda esille palveluiden kehittämistarpeita.
- Tutkimuskysymys: *Millaisia palvelutasoja asumispalveluiden asiakkailla on ollut ennen palveluiden päättämistä?*

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

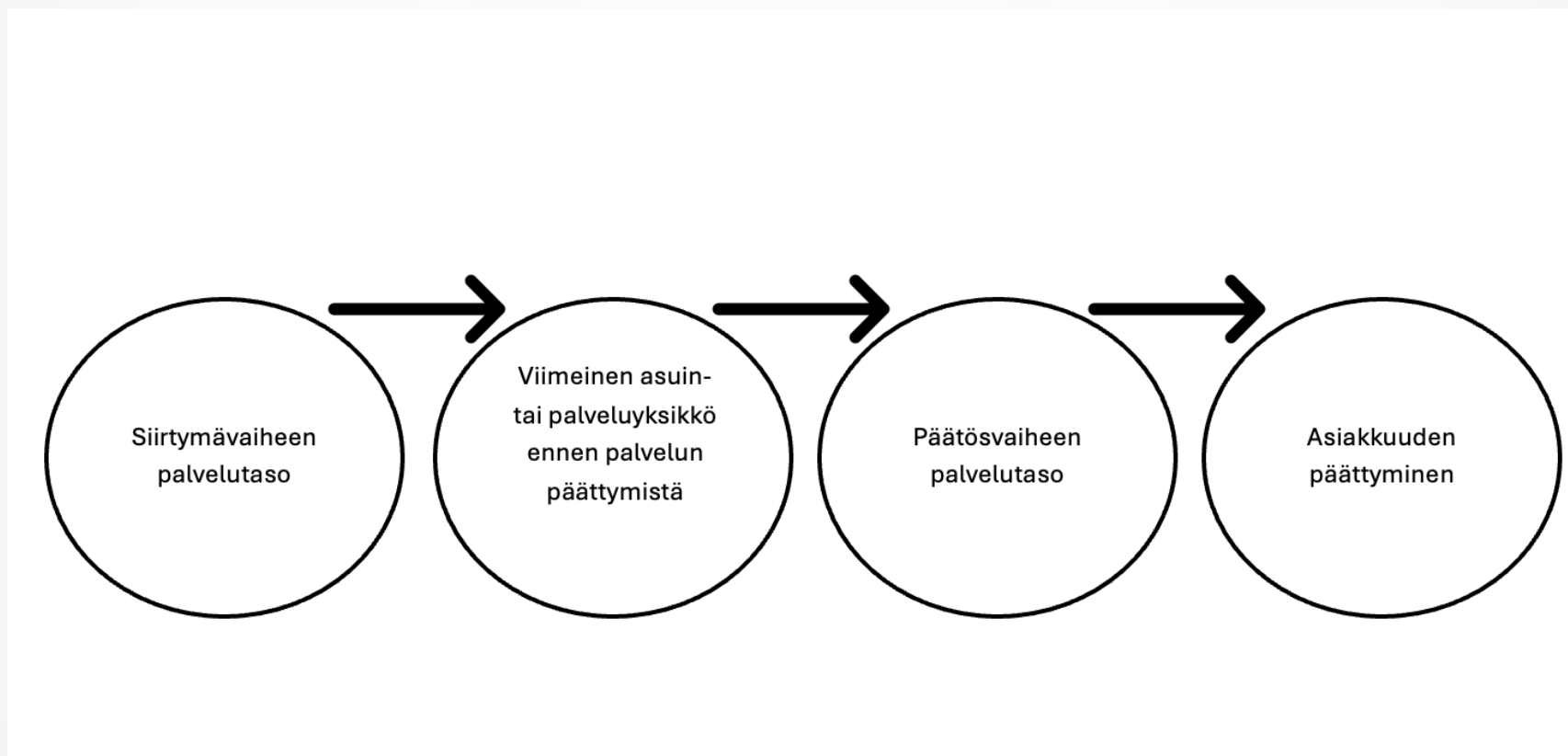

AINEISTO & ANALYYSI

- Tutkimuksen aineisto oli määrällinen.
- Aineisto oli kerätty Päijät-Hämeen hyvinvointialueen psykososiaalisen kuntoutuksen asumispalveluiden työntekijöiden toimesta.
- Tutkimuksen aineisto oli kerätty aikavälillä 1.01.2025 - 30.10.2025.
- Aineisto oli laajuudeltaan 80 asiakkuutta.
- Aineistosta käytetty tiedot olivat: 1) siirtymävaiheen palvelutaso, 2) viimeinen asuin- tai palveluyksikkö ennen asiakkuuden päättymistä, 3) päättymisvaiheen palvelutaso, 4) syykoodit asiakkuuden päättymiselle ja 5) asiakkaiden ikäryhmät.
- Teimme analyysin R-studiossa ristiintaulukoinnin avulla. Ristiintaulukoimme jokaista muuttujaa keskenään, yhteensä 10 khiin neliö -testiä. Khiin neliö -testi (χ^2) auttaa analysoimaan muuttujien välistä riippumattomuutta frekvenssijakautuman avulla. Cramérin V -testillä saimme selville kahden muuttujan välisen yhteyden voimakkuuden.

PALVELUPOLKUJEN LOPPUOSA ENNEN ASIAKKUUDEN PÄÄTTYMISTÄ

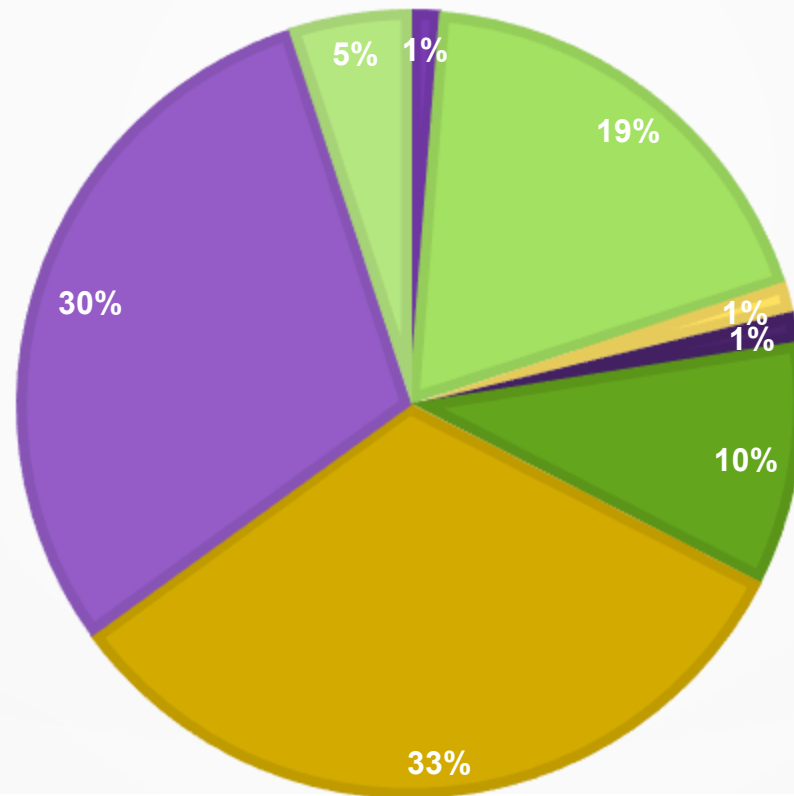
AINEISTON IKÄRYHMÄT

Asiakkaiden ikäryhmät	n = 80	100 %
1. 18–29	9	11,25 %
2. 30–39	12	15,0 %
3. 40–49	13	16,25 %
4. 50–64	20	25,0 %
5. 65+	26	32,5 %

SIIRTYMÄVAIHEEN PALVELUTASOT

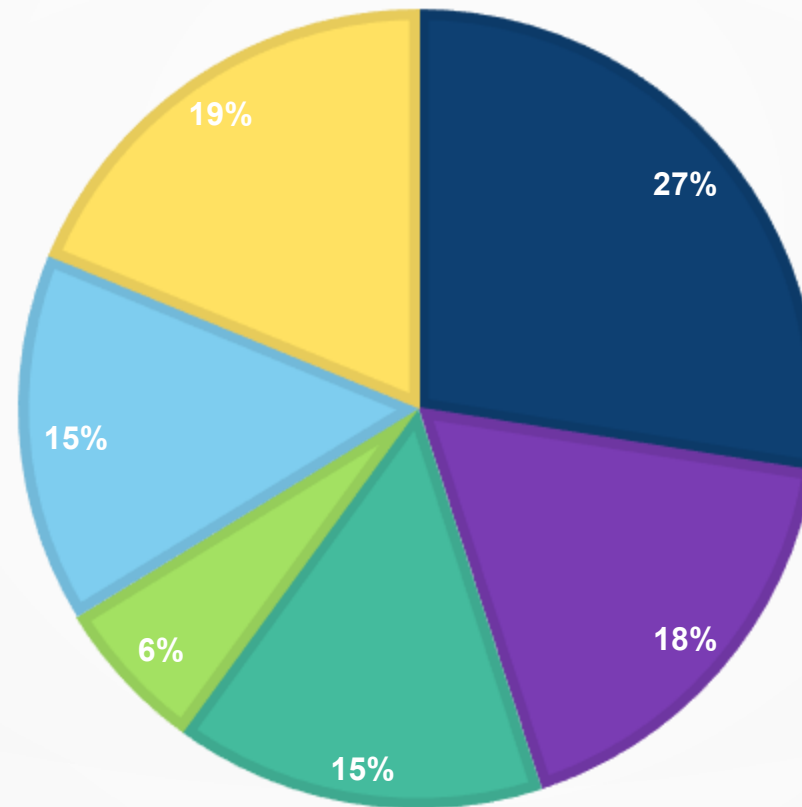
Ei tietoa KEVYT PERUS VAHVA
ERTA YHT YMP VYMP

PÄÄTTYMISVAIHEEN PALVELUTASOT

■ Sosiaalityö ■ Kotiin vietävät palvelut ■ Asumispalvelut ■ Sairaala ■ Menehtynyt ■ Ei tietoa

TUTKIMUKSEN KESKEISIMMÄT TULOKSET

Analyysin perusteella jaoin tulokset kahteen eri kategoriaan: siirtymävaiheen palvelutasoon ja päättymisvaiheen palvelutasoon. Näiden keskeisimmät tulokset olivat seuraavat.

- 1) Merkittävä osa asiakkaista oli kuntoutunut asumispalveluista (31,25 %).
 - 2) Suurin osa asiakkaista, jotka olivat muuttaneet omaan kotiin, olivat aikaisemmin olleet kevyimmässä tuetussa asumispalvelussa tai yhteisöllisessä asumispalvelussa (40 %).
 - 3) Suurin yksittäinen ryhmä asiakkaista olivat siirtyneet sosiaalityöhön ennen asiakkuuden päättymistä (27,5 %).
 - 4) 18,75% asiakkaiden palvelutasoista ei ole tarkempaa tietoa.
 - 5) 15% asiakkaista poistui palveluista menehtymisen seurauksena, jonka vuoksi palvelutasot eivät ole tarkemmin määriteltävissä.
- Lisää ja tarkempia tietoja tuloksista löytyy kokonaisuudesta tutkimusraportistamme.

POHDINTA

- Kuntoutuminen ei edennyt asiakkaiden ikäryhmien välillä tasaisesti. Eniten kuntoutumista oli havaittavissa 40-60-vuotiaiden ikäryhmissä. Nuoret aikuiset olivat vahvemmissa palveluissa verrattuna vanhempiin asiakkaisiin.
- Nuorten kuntoutumisesta on vaikea tehdä päätelmiä, koska heidän osuutensa aineistossa on vähäinen.
- Aiempien tutkimusten tulokset korreloivat meidän tutkimustuloksien kanssa – merkittävä osa asiakkaista olivat iäkkäitä (32,5 %) ja menehtyneet ennen kuntoutumista, sekä osa heistä jäävät palveluiden ulkopuolelle. Iäkkäiden suuri ikäryhmä voi osittain vinouttaa tutkimustulosten tulkintaa.
- Tutkimusaineistoa tarkastellessa on syytä huomioida aineiston suhteellisen pieni koko kvantitatiiviselle tutkimukselle. Tämän vuoksi tutkimuksen tulokset eivät ole yleistettävissä.

MITEN KÄYTÄNNÖNTUTKIMUKSENA MERKITYKSELLINEN? / TUTKIMUKSEN HYÖDYNTÄMINEN

- Työyhteisö saa tutkimuksestamme kokonaiskuvaa psykososiaalisen kuntoutuksen tilasta ja toimivuudesta sekä palvelusiirtymien sujuvoittamisesta.
- Tämä perustuu siihen, että suurin ryhmä työkäisten palveluissa oli ikäihmisiä, joiden kuuluisi olla ikääntyneiden palveluiden piirissä.
- Meidän tutkimus pohjautuu kvantitatiiviseen tutkimukseen sosiaalityössä, joka antaa kokonaisvaltaisempaa tietoa ilmiöstä. Määrällinen aineisto vaikuttaa siihen, kuinka aineistoa täytyy tulkita.

IDEAT KEHITTÄMISEEN

- "Ei tietoa" olevista asiakkaista olisi hyvä tulevaisuudessa saada enemmän tietoa siitä, mihin ovat päätyneet. Aiemmat tutkimukset ovat viitanneet siihen, että osa yhteiskunnassa jää palveluiden ulkopuolelle.
- Tilastossa ei käy ilmi, mikäli on poistunut omasta tahdosta.
- Aineistoissa tulisi myös välttää isoja luokkia, joista ei ole tietoa. Täten olisi mahdollista tunnistaa myös ne asiakasryhmät, jotka ovat riskinä jäädä yhteiskunnan marginaaliin sekä saada heidän äänensä kuuluviin ja mahdollisesti kehittää asiakaslähtöisempiä palvelupolkuja.
- Jatkossa olisikin hyödyllistä tehdä lisää tilastollista tutkimusta, jotta saataisiin paremmin näkyville palveluiden tilaa ja toimijuutta sekä asiakkaiden siirtymiä palveluiden välillä.
- Jatkossa olisikin tärkeää jatkaa systemaattisen tilastoinnin tekemistä, jotta saisi pitkäaikaista tietoa asiakkaiden palvelupoluista sekä parempaa kokonaiskuvaa.

KIITOS!

- Koko tutkimusraporttimme löytyy Päijät-Hämeen hyvinvointialueen intranetistä.
- Helsingin yliopisto julkaisee myös tutkimusraportin keväällä 2026 Helsinki Practice Research Centre – sivuilla.

HELSINGIN YLIOPISTO

Kuntoutumisen polut psykososiaalisen asumispalveluiden asiakkaila

Tutkimusraportti

Yhteiskuntatieteiden maisteriohjelma
Sosiaalityö

Laatijat:
Tekla Kurkela
Iidasofia Lehtinen
Fanny Tyskas

Ohjaaja:
Eve Orhanli
5.2.2026
Helsinki

DIAESITYKSEN LÄHTEET

- Günther, K., & Ranta, J. (2019). Mielenterveys- ja päihdekuntoutujan palvelusiirtymät: asumisyksikön työntekijöiden neuvottelut asiakkaiden muuttuvista palvelutarpeista. Teoksessa A. Pehkonen, T. Kekoni, & K. Kuusisto (toim.), *Oikeus päihdehuoltoon* (Sivut 219–252). Vastapaino.
- Hahto K. (23.9.2025) *Äänettömien puolestapuhuja*. Helsingin Sanomat. Noudettu osoitteesta 16.1.2026 <https://www.hs.fi/feature/art-2000011488079.html>
- Mielikäinen, L. & Kuronen, R. (2025) *Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut 2024: läkkäiden ja kehitysvammaisten laitospalvelun asiakasmäärä edelleen laskussa*. Tilastoraportti 30/2025, 14.05.2024. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2025051341581>
- Olsén, J. (2015). *Statistik för läkare och läkarstudenter* (1. painos). Uppsala universitet.
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue (2025a). *Organisaatiokaavio*. Saatavilla: https://paijatha.fi/wp-content/uploads/2025/07/250701_Organisaatiokaavio.pdf
- Töttö, P. (2025). *Tilastomenetelmiä yhteiskuntatieteilijöille*. Vastapaino.